

Enligt sändlista

Kungörelsedelgivning

Beslut om ny föreskrift och tillägg till skötselplan för Långelaggens naturreservat i Gnosjö kommun

Beslut

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7 kap. 6 § miljöbalken (1998:808, MB) om ny föreskrift för Långelaggens naturreservat.

B. Föreskrifter enligt 7 kap. 6 § MB om förpliktelser för ägare och innehavare av särskild rätt att tåla visst intrång

Ägare och innehavare av särskild rätt ska tåla att följande anordningar utförs och att följande åtgärder vidtas:

9. hydrologisk restaurering efter utredning

Föreskriften ovan är ett tillägg till Länsstyrelsens beslut den 16 november 2006 (dnr 511-13661-03) och den 22 januari 2018 (dnr 7576-2017).

Länsstyrelsen fastställer vidare, med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken m.m., ett tillägg till skötselplanen för Långelaggens naturreservat enligt bilaga 1.

Tillägget ovan är ett tillägg till den skötselplan för Långelaggens naturreservat fastställd den 22 januari 2018 (dnr 511-7576-2017).

Beskrivning av ärendet

Långelaggens naturreservat bildades år 2006. Det huvudsakliga syftet och skälen med naturreservatet är att bevara området myr, rikkärr och sumpskog som i stort sett är opåverkade av diken. Rikkärret ska skötas genom röjning och slåtter och yngre skogar ska restaureras för att gynna utvecklingen mot en naturskog. Ett tillägg till B-föreskrifterna och en ny skötselplan fastställdes 2018. I den

skötselplanen ska ett större område med rikkärr restaureras. Även om Långelaggen har en begränsad påverkan av diken, så finns det diken. Enligt skötselplanen ska områdets hydrologi vara naturlig och opåverkad men det finns ingen skötselåtgärd eller föreskrift som anger att hydrologin ska återställas och att diken ska läggas igen eller dämmas. Det skulle vara positivt för områdets naturvärden och hydrologi om våtmarkerna kan restaureras. För att kunna göra den restaureringen behövs ett nytt beslut om en ny B-föreskrift och ett tillägg till skötselplanen.

Förslaget till beslut och tillägg till skötselplanen skickades på remiss den 11 juni 2025 till Gnosjö kommun, Skogsstyrelsen, Sveriges geologiska undersökning, Gnosjö naturskyddsförening, Mellersta Götalands Jordägarförening, LRF Jönköpings län och Friluftsförbundet i Gnosjö. Samtidigt förelades sakägarna att inkomma med yttrande.

INKOMNA REMISVAR

Yttranden har inkommit från Gnosjö kommun, Skogsstyrelsen och en sakägare. Sveriges Geologiska undersökning har meddelat att de avstår från att yttra sig.

Gnosjö kommun lyfter att de föreslagna åtgärderna inte bör medföra negativa konsekvenser för intilliggande fastigheters jord- och skogsbruk. I övrigt har de inget att erinra emot förslaget.

Sakägaren uttrycker en oro över att den hydrologiska restaureringen ska påverka skogsmark utanför naturreservatet.

Skogsstyrelsen tillstyrker förslaget och bedömer att det är väl förenligt med det övergripande målet med naturreservatet. De rekommenderar att Länsstyrelsen beaktar risken med granbarkborrangrepp i skötselområde 4 och bör möjliggöra för bekämpning av granbarkborre som hotar naturvärden kopplade till granskog.

BEMÖTANDE AV INKOMNA REMISSVAR

Vad gäller frågan om restaureringens påverkan på mark utanför naturreservatet gäller följande: Innan en hydrologisk restaurering genomförs ska en utredning göras för att klargöra hur restaureringen kommer att påverka omgivande mark. Om restaureringen bedöms påverka mark utanför naturreservatet ska dialog ske med berörda markägare för att utreda markägarens

intresse för åtgärden. Om markägaren inte är intresserad kommer en eventuell restaurering ske så att mark utanför naturreservatet inte blir påverkad.

Risken för ett storskaligt angrepp av granbarkborre som hotar områdets naturvärden bedöms inte vara så stor. Länsstyrelsens bedömning är därför att naturvärdena inom skötselområde 4 utvecklas på bästa sätt genom att inte tillåta bekämpningsåtgärder mot granbarkborre.

Motivering

Syftet med naturreservatet är att bevara ett myrområde, sumpskogar och rikkärr. Områdets hydrologi ska vara naturlig men det finns inga åtgärder angivna för att återställa diken.

Delar av Långelaggen ingår i nätverket Natura 2000 och de naturtyper som finns i området är myr, rikkärr och sumpskogar. I bevarandeplanen anges att ett bevarandemål för både den öppna och den skogbevuxna myren samt för rikkärret är att de ska vara hydrologiskt opåverkade vilket de inte är idag på grund av diken.

Ett skäl till att så stora resurser tidigare har lagts på att dika jordbruksmark och skogsmark var att öka produktiviteten både i jordbruket och skogsbruket. I Långelaggen kan man vid en jämförelse mellan dagens flygfoto och flygbilden i 1950-talets ekonomiska karta se att diket i norra delen har gjort att skogen har brett ut sig och blivit tätare. En hydrologisk restaurering där vattennivån höjs genom igenläggning eller dämning av diken gynnar den biologiska mångfalden och naturtyperna myr, sumpskog och rikkärr. Som en del av restaureringen kan det även vara aktuellt att röja och avverka träd och buskar vars tillväxt möjliggjorts av markavvattningen. Trädens behov av vatten kan annars göra att återställningen inte får önskad effekt på vattennivåerna.

Dikade våtmarker påskyndar igenväxningen av öppna våtmarker, torkar ut sumpskogar och utarmar ekosystemet. Under de senaste 15 åren har flera våtmarker restaurerats, även om det bara utgör en bråkdel av alla våtmarker som tidigare har dikats. Ny kunskap i form av GIS-underlag samt kompetens om våtmarker har tillkommit sedan Långelaggens naturreservat bildades år 2006. Det har även tillkommit ny teknik vad gäller hydrologisk restaurering i och med erfarenheter från Life-projektet Life to ad(d)mire (2010–2015). Dessutom har igenläggning av diken och en höjning av

grundvattennivåer uppmärksammas som ett bra sätt att minska utsläpp av koldioxid.

Med ett tillägg av en föreskrift enligt 7 kap. 6 § MB om att markägare ska tåla hydrologisk restaurering kan områdets bevarandevärden i våtmarksmiljöer bevaras och förstärkas.

Länsstyrelsens bedömning är att den nya föreskriften enligt 7 kap. 6 § MB innebär ett lika starkt skydd som tidigare och att de synnerliga skälen för ändringar i denna del, i enlighet med 7 kap. 7 § första stycket miljöbalken, därför är uppfyllda.

Bestämmelser som beslutet grundas på

I 7 kap. 6 § MB anges att om det behövs för att tillgodose syftet med ett naturreservat, får länsstyrelsen förplikta ägare och innehavare av särskild rätt till fastighet att tåla sådana intrång som att det inom området

1. anläggs vägar, parkeringsplatser, vandringsleder, raststugor, tältplatser, badplatser, sanitära inrättningar eller liknande anordningar,
2. bereds tillträde till mark för allmänheten där allmänheten annars inte har rätt att vistas,
3. utförs gallring, röjning, slätter, plantering, betesdrift, avspärning eller liknande åtgärder, eller
4. genomförs undersökningar av djur- och växtarter samt av mark- och vattenförhållanden.

I 2 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. anges bl.a. att länsstyrelsen ansvarar i länet för områdesskyddet.

Enligt 3 § förordningen om områdesskydd enligt miljöbalken m.m. ska länsstyrelsen fastställa en skötselplan för ett naturreservats långsiktiga vård. En skötselplan ska ingå i varje beslut om bildande av ett naturreservat.

Information

Beslutet kungörs i länets författningssamling samt i berörda dagstidningar. Kungörelsen införs i Värnamo Nyheter den 11 september 2025, vilket innebär att ett eventuellt överklagande ska ha inkommit till Länsstyrelsen senast den 2 oktober 2025.

Du kan överklaga beslutet

Se information nedan hur du kan överklaga beslutet.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av länsråd Johan Löwenadler Davidsson med naturvårdshandläggare Helena Uhlén som föredragande. I den slutliga handläggningen har också enhetschef Ingrid Camper medverkat.

Bilagor

1. Tillägg till skötselplan
2. Kopia av Beslut om bildande av naturreservatet Långelaggen, dnr 511-13661-03
3. Kopia av Beslut om föreskrifter och fastställande av ny skötselplan för naturreservatet Långelaggen, dnr 511-7576-2017
4. Kopia av Skötselplan för naturreservatet Långelaggen, dnr 511-7576-2017
5. Sakägarförteckning
6. Sändlista

Du kan överklaga beslutet hos regeringen

Om du inte är nöjd med Länsstyrelsens beslut, kan du skriftligen överklaga beslutet hos regeringen.

Så här överklagar du beslutet

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska du lämna eller skicka din skriftliga överklagan till Länsstyrelsen i Jönköpings län antingen via e-post; jonkoping@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen i Jönköpings län, 551 86 Jönköping.

Tiden för överklagande

Ditt överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen senast den 2 oktober 2025. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ditt överklagande kan du be att få ytterligare tid till att utveckla dina synpunkter och skälen till att du överklagar. Sedan är det regeringen som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor** från den dag då beslutet meddelades.

Ditt överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som du överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur du vill att beslutet ska ändras.
- Varför du anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Om du har handlingar som du anser stödjer ditt överklagande bifogar du kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om du behöver bifoga filer som är större än 25 MB via e-post.

Ombud

Om du anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt dig ska ombudet uppge sitt namn, adress och telefonnummer. Ombudet bör också bifoga en fullmakt.

Behöver du veta mer?

Har du ytterligare frågor kan du kontakta Länsstyrelsen via e-post, jonkoping@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-223 60 00. Ange diarienummer 3858-2025.